

A°. 1829.

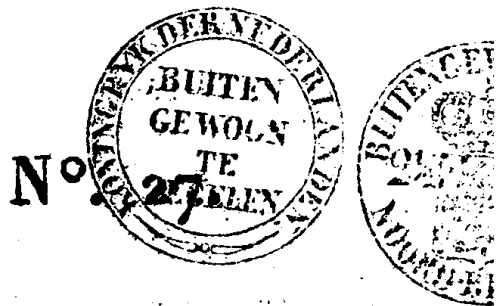
BREDASCHIE

Zaturdag

COURANT.

den 27 Junij.

WIJ WILLEM, bij de gracie Gods, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBOURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Staatsraad, Administrateur van de Registratie, het Kadaster en de Loterijen, van den 16 Mei 1829, n°. 34; Gelet op Ons Besluit van den 13 November 1827, (Staatsblad n°. 50.)

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De honderd zes en veertigste en volgende Loterijen zullen bestaan uit twintig duizend loten en tien duizend prijzen, en overigens worden ingerigt overeenkomstig het plan aan dit besluit gehecht.

De trekkingen dezer Loterijen zullen plaats hebben, die van de 146te Loterij te Brussel, en verder beurtelings te 's Gravenhage en te Brussel, volgens Ons besluit van den 13 November 1827 (Staatsblad n°. 50), en op de wijze en onder de bepalingen bij het gezegde plan omschreven.

Art. 2. Ten behoeve van 's Rijks schatkist zal worden ingehouden vijf- tien ten honderd van alle prijzen van honderd guldens en daarboven, en tien ten honderd van alle prijzen van zeventig guldens en daar beneden; alles onverminderd de bijlage van twee guldens voor elk klassikaal lot, hetwelk voor de laatste klasse verwisseld wordt.

Art. 3. De splitsing der loten zal, in geene kleinere deelen mogen plaats hebben dan in twintigste.

Art. 4. De bepalingen, aangaande de toelating van Gedelegeerden, bij Onze besluiten van den 13 November 1827, n°. 146, van den 20 Junij 1828, n°. 98 en van den 1 December 1828, n°. 83, vastgesteld, zullen op de 146te en volgende Loterijen worden toegepast.

Art. 5. Onze Staatsraad, Administrateur van de Registratie, het Kadaster en de Loterijen, wordt gemagtigd om te bepalen de dagen, waarop de kollekte voor de 146te en volgende Loterijen zal worden geopend en gesloten, mitsgaders de dagen der trekking van iedere klasse, zoodanig echter, dat deze Loterijen telkens geheel afgelopen zijn binnen twee weken na den aanvang der eerste trekking; dat de trekkingen plaats hebben op Maandag, en, overeenkomstig Ons meergemeld besluit van den 13 November 1827, (Staatsblad n°. 50), op éénen dag afdoopen, behalve die der vijfde klasse, waartoe vijf dagen (Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag) zullen kunnen gesteld worden.

Art. 6. Aan de Kollektors of Ontvangers en aan de Gedelegeerden of Debitanten, voor de 146te en volgende Loterijen wordt vergund, om op ieder lot, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk door hen uitgegeven wordende, een opgeld van vijftien ten honderd van den inlegprijs te heffen, behoudens de uitzonderingen in het volgende artikel vermeld.

Het voorschreven opgeld zal, overeenkomstig Ons besluit van den 13 November 1827 (Staatsblad n°. 50), door Onzen Staatsraad, Administrateur voornoemd, nader geregeld en toegepast worden, zoo ten aanzien van de geheele loten en de gedeelten van dien, voor iedere klasse afzonderlijk uit te geven, als met opzigt tot de geheele loten en gedeelten derzelven, voor de geheele Loterij wordende doorgefournéerd.

Art. 7. De klassikale loten voor de eerste klasse zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn, voor de houders van loten, die in de laatste klasse der 143te Loterij niet zullen uitgekomen zijn, mits tot bekoming der loten ten kantore van den Ontvanger-Generaal der Loterij te 's Gravenhage, of van een der Kollektors of Ontvangers aanvraag doende, binnen de twee eerste weken na de opening der kollekte.

Een getal van een duizend loten zal bovendien worden afgezonderd, ten einde aan bijzondere personen, die verlangen zouden om geheele doorgefournéerde loten, tegen dadelijke betaling van den inlegprijs van zestig guldens, zonder opgeld, te spelen, gelegenheid te geven om dazdanige loten te bekomen, mits zelve of bij gemagtigden de vereischte aanvraag en betaling doende ten kantore van den Ontvanger-Generaal voornoemd, binnen de twee eerste weken na de opening der kollekte.

De loten op de zoo evengenoemde wijze uitgegeven wordende, zullen niet mogen gesplitst worden, en ten blijke daarvan, van een bijzonder teeken worden voorzien.

Onze Staatsraad, Administrateur voornoemd, zal zich door gezegden Ontvanger-Generaal van de uitgifte der voorgemelde duizend loten behoorlijke aanwijzing doen overleggen.

Onze Staatsraad, Administrateur meergemeld, is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen gegeven worden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie en nasigt.

Gegeven te Brussel, den 21 Mei des jaars 1829, het zestiende Onze regering.

W I L L E M.

(geteekend)

Van wege den Koning,
J. G. DE MEY, VAN STAMPEN.
Actordeert met deszelfs origineel:
De Griffier der Staats-Secretarie,
D'HAMBOUR, J. G.

(geteekend)

(Door plaatsgebrek, zullen wij het Plan deser Loterij in ons volgend nummer mededeelen.)

N E D E R L A N D E N.

BREDA. — 24 Junij.

Heden had alhier een droevig ongeluk plaats. De zoon van Z. Exc. den Luitenant-Generaal Gunkel, Gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie, verloor op eene allernoodlottigste wijze, met op eene afgelegen plaats buiten weten zijner ouders te zwemmen, het leven. Treffend was de indruk, die deze gebeurtenis op aller gemoederen te wege bragt; daar de jongeling, uit hoofde van zijn vriendelijk en beminnelijk karakter algemeen geliefd was, en onbeschrijfelijk is de smart der ouders, die, door het verlies van hun eenigsten zoon, van hun eenigst en veelbelovend kind, 13 jaren en 9 maanden oud, in den diepsten rouw gedompeld zijn, en wier harten door deze ramp eene bloedende en ongeneeslijke wonde bekomen hebben.

Van den 26 Junij.

Naar men verneemt is bij een bevelschrift van de Raadkamer der regtbank van eersten aanleg alhier, van den 15 junij jl., zekere Petronella van Montfoort, geboortig en laatst woonachtig te Wouw, oud 33 jaren, verwezen naar de Kamer van beschuldiging bij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, als verdacht van twee kindermoorden, waarvan een gepleegd in de maand April jl. en de andere 15 maanden te voren; bij datzelfde bevelschrift zijn evenwel de moeder der beklagde en de persoon, met wien gezegde Petronella van Montfoort, sinds lang vertrouwelyken omgang gehad had en met wien zij eerlang in het huwelijk stond opgenomen te worden, weder in vrijheid gesteld geworden, als zijnde niet genoegzaam van medeplichtigheid, waarvan zij verdacht waren, kunnen overtuigd worden. — Het is alleen ten gevolge van onvermoede pogingen dat het de ambtenaren van justitie, heeft mogen gelukken, de misdaden, waarvan Petronella van Montfoort verdacht wordt, op te sporen. — De beenderen van het kind, hetwelk zij de eerste keer ter wereld gebragt heeft, zijn begraven gevonden in den grond onder eene bedstede, waarin de beklagde gewoon was te slapen; en het kind door haar in April jl. geboort, heeft men in een met bloed bekleet kussensloop en reiszak gewikkeld, verborgen gevonden onder eene mand, in een schuurtje nabij hare woning. — De beklagde heeft bij hare in hechtenisneming, en zoo men verneemt ook alderhand, steeds blijven volhouden, dat het eerstgemelde kind, dood zoude ter wereld gekomen zijn; en wat het tweede betreft, dit slechts korten tijd zoude geleefd hebben, als zijnde, nadat zij het gedoopt had, op hare bedstede, oogenblikkelijk daarop, als van zelve en zonder dat zij eenig geweld op hetzelfde gepleegd zou hebben, gestorven. Uit de rapporten der deskundigen zal waarschijnlijk evenwel het tegendeel gebleken zijn.

Hoe schrikkelijk is het denkbeeld, dat eene moeder tot zulk eenen stap geraken kan; en hoe vele treurige voorbeelden evenwel, doen zich daarvan niet geduriglijk nog op. De strengheid der straf van het thans nog bestaande Code Pénal is voorzeker niet geschikt (dit heeft de ondervinding genoegzaam gestaafd) om die misdaad zeldzamer te doen worden; maar bevordert integendeel veeleer straffeloosheid. — Moge de zoo zware straf, op die misdaad tot heden gesteld, weldra, bij de invoering van een nieuw Wet boek van Strafrecht, vervangen worden door eene meer gematigde, dewelke dan ook voorzaker alleen daardoor oneindig doelmatiger zijn zal.

— Men verneemt dat Z. M. op Maandag den 28 dezer uit 's Bosch zal vertrekken, en men denkt alzoo dat Hoogstdezelve op dien dag alhier zal arriveren.

Wij koesteren dus de eenigzins gegronde hoop, dat onze beminde Vorst zich eenigen tijd binnen onze muren zal ophouden, ten einde getuige te kunnen zijn van de oprechte liefde en dankbaarheid, waarvan Breda's ingezetenen zoo geheel voor den Vader des Vaderlands doordrongen zijn.

— Op heden, zaterdag middag, wordt Z. M. onze geliefde Koning reeds vroegtijdig te 's Hertogenbosch verwacht, en alle toe-

bereidselen worden gemaakt om Hoogstdenxelve op het luisterrijkste te ontvangen.

Dezen zelfden avond, nog zal Z. M. gehoor verleen, des zondags den godsdienst bijwonen, en, gelijk verwacht wordt, de koninklijke school voor de nuttige en beeldende kunsten, welke alerfraaist versiert zal wezen, alsmede de stads armenschool, het oude mannen- en vrouwenhuis, mitsgaders sommige fabrieken en trafieken, bezigtigen. Op den nademiddag van dien dag, zullen op het plein of esplanade, eenige volkspelen, zoo als het klimmen in de mast (*mal de cocagne*), het loopen met zakken, enz., van regeringswege, gegeven en aan de overwinnaars eereprijzen uitgereikt worden. Des avonds zal er ten stadhuijs een *thé dansant* plaats hebben, en de geheele stad, zoo als alle doet aanzien, prachtig geillumineerd zijn. In één woord, men beijvert zich algemeen, om Z. M. op het luisterrijkst te ontvangen, weshalve deze stad voor andere steden des rijks, in dat opzigt, niet zal behoeven onder te doen.

— De Duitse dagbladen hebben dezer dagen den inhoud bekend gemaakt van het Protocol, hetwelk den 22 Maart te Londen, betrekkelijk de Griekse zaken, is geteekend. Bij hetzelfde zijn bepaald de grenzen; de aan de Turken te betalen schatting en de regeringsvorm van het nieuwe Griekenland. Bij de bepaling der grenzen worden dezelve uitgestrekt noordwaarts tot eene lijn van Volo tot Ambrakia, met insluiting van Negreponte. Het maximum van de schatting wordt bepaald op 1,500,000 piasters, van welke echter de waarden, in verhouding tot de Spaansche piaster, met gemeen overleg, nader zal worden uitgemaakt. De regeringsvorm zal, zoo veel mogelijk monarchaal en erfelijk zijn in het geslacht van een Christen-Vorst, te verkiezen door de drie Mogendheden, in overeenstemming met de Porte. De te benoemen Vorst zal niet mogen zijn een Prins uit de geslachten, welke in Staten regeren, die het verbond van Juli 1827 hebben gesloten, en de Porte zal, gelijk bij dit verband is bepaald, de souvereiniteit over Griekenland behouden, en zich alleen niet moeijen met het binnenlandsch bestuur van dit rijk.

— Men zegt dat omstreeks 50 constitutionele Portugezen, door de agenten van don Miguel bestemd, om op het schavot te sterven, uit Porto ontsnapt en in Engeland aangekomen zijn.

F R A N K R I J K.

Paris. — 25 Junij.

De koers-wissel met het hof van Madrid is zeer levendig. In de haven van Toulon wordt met spoed aan de expeditie naar Algiers, gearheid.

De geestelijken doen in Frankrijk niet alleen pogingen om menschen aan zich te onderwerpen, maar ook om zich rijkdommen te verschaffen, en hoe zij daarin slagen, blijkt dat in 1825 aan hen is gelegateerd 1½ mill. in 1826, twee mill., doch in 1827 en 1828 elk jaar 8½ mill., dus in die vier jaren bij de 21 mill. oenen.

De Engelsche dagbladen zijn in het ooglopend partijdig op de mededeeling van de oorlogberigten van Turkije; zij gelooven de overwinningen der Russen niet en willen volstrekt dat de Turken de zege zullen behalen. De *Times* zeide kortling: „Daar de Turken thans ook eene goede infanterie hebben, en het bekend is, dat hunne ruitery beter is dan die der Russen, zoo kan men wel verzekeren dat deze nimmer de torens van Konstantinopel zullen zien. De takken van administratie zijn bij het Russisch leger slechter geregeld dan in den afgevoeren veldtocht. De verzendingen van ammunitie worden vertraagd, de hospitalen zijn in eenen slechten staat, het commissariaat is ellendig, de brannen zijn uitgeput, de gemeenschap en de transporten zijn bijna onbruikbaar. Indien deze hulp aan de Porte niet voldoende is, zal zij andere vinden; zij kan er op rekenen.”

Mengelingen.

ONDERZOEKT... — BEHOUDT HET GOEDE?

Indien de gisting in sommige gemeedren van het zuidelijk gedeelte van Nederland den hartelijken, maar niet heethoofdigden Vaderlander in meer dan ten opzigt gegrieff heeft, zoo heeft ook die zelfde gisting, van eene andere zijde, weder eenig nut gesicht, waarin de ware Nederlander, vrij van den invloed der ons, in waarheid, bemiddende vreemden, zich hartelijk verheugt heeft. Zoo de stemming in de vergaderingen van 's lands vertegenwoordigers ons heeft doen zien, dat de grenslijn tusschen Noord en Zuid, welke wij vernietigd dachten, nog maar te sterk bestaat; de aandachtige lezing van het verhandelde in die vergaderingen heeft ons tevens kunnen overtuigen, dat de meerderheid onzer tweede kamer afkeuring is van den toon, welken sommige redenaars zich hebben dur-

ven veroorloven, en welke niet minder met de waardigheid der zaak, welke zij voorgeven te beschermen, strijdt, als zij in weerspraak is met de verplichtingen van den onderdaan eene grondwettigen staats. Indien aan den eenen kant het gehoor vermoeid werd door de ontboezemingen van een, meestal, hartstogtelijk gevoel, en de onafgebroken herhalingen van zoo menige reeds duizendmalen gebezigde *loci communes*, aan eene andere zijde klonken redenen van wijsheid, die overtuigend bewezen, dat gehechtheid aan de grondwet met den eerbied, het wettig gezag verschuldigd, niet alleen vereenigbaar is; maar zelfs, dat deze vereeniging bestaan moet, om, op eene waardige wijze, de wenschen van een vrij volk te kunnen vertolken. Het is, ten allen tijde eene erkende stelling geweest, dat de waarheid daar niet is, waar de hartstogt het woord voert; maar zoo deze stelling nog eenig betoog behoefde, zij zoude het in de kortelings gevoerde taal van velen onzer zuidelijke Broeders vinden.

Onder het goede, hetwelk uit de plaats gehad hebbende, en nog steeds voortdurende woelingen te leeren is, behoort ook: dat het meer dan ooit noodzakelijk wordt zijne regten als grondwettig burger goed te kennen. Niet omdat die regten door de regering des lands worden aangevallen; niet omdat men voor vrije burgers slavenketens smeedt, zoo als sommige dagbladschrijvers der goede gemeente zoeken diata te maken; maar om met kennis van zaken de verstoorde van onze rust te kunnen tegenspreken. Het moet gezegd: men kent, over het algemeen, in Nederland, ook zelfs in die standen, waar men het billijkerwijze verwachten kon, niet genoeg de grondwet, welke die regten waarborgt, en van daar dat het aan eenige *uunigen* zoo gemakkelijk valt de *menigte heden* juist geheel anders dan *gisteren* te doen spreken. Oppervlakkigheid is wel eenigermate een kenmerk der eeuw, waarin wij leven, en vooral heerscht zij bij jonge *mannen*, die hunne schijn-rijpheid zoo gaarne voor voldragen wasdom wilden laten doorgaan; doch in wier vruchten, al hebben zij ook eene zijde die smakelijk schijnt, het wrange der onrijpheid, der, zoo als men het wel eens niet oneigenaardig uitdrukt, *groenheid* alleronaangenaamst uitkomt. Die oppervlakkigheid vindt, ook in Nederland vele vereerders, en geen wonder! Het is gemakkelijker op de getuigenis van eenen anderen, te gelooven, dat men slaaf is, dan zich door eigen onderzoek, te overtuigen, dat men in eene regtsmatige, bezijdenewaardige vrijheid leeft.

Aan die oppervlakkigheid, aan die geringe kennis van de beginselen, waarop der Nederlanders grondwettige vrijheid berust, en... waartoe het te verblomen? Aan onze gehechtheid aan het vreemde, bij het uithazumen onzer *nationaliteit* — daaraan is het toe te schrijven, dat het aan eenigen, wier belang niet het belang van Nederland is, gelukt is, gemoederen op te winden, die, bij meerdere kennis van zaken, stil en te vreden zouden gebleven zijn; daaraan is het toe te schrijven, dat er opvoerkreten zijn aangeheven door hen, die veel eer, geknipt, den Hemel hadden behooren te danken, dat hij hun, in het gebied van Nederlands koning eene schuilplaats schonk, die zij elders vergeefs gezocht hadden.

En het beste middel tegen het geachreeuw der zulken is niet het beredeneerd wederleggen hunner stellingen; zulks vaart tot eenen letterstrijd, waarbij de goede zaak meestal verliest, en slechts de courantiërs en drukkers hun voordeel vinden. Daar het bekend is, dat er geene stelling zoo *absurd* zijn kan, die niet even lang als de helderste waarheid verdedigd kan worden, moet men nimmer met menschen, die te kwader trouw zijn, redetwisten. Zij worden er niet beter en hunne partij niet wijzer door! Maar onderzoek van onzen waren toestand; vergelijking van hetgeen wij eischen kunnen en hetgeen wij genieten, met de grondwet in de hand, ziedaar, wat den onpartijdige overtuigen zal, dat de Nederlander, die zich over het gemis van burgerlijke vrijheid beklaagt, of voor vrijheid tebandigheid wil, en dus het wezen der vrijheid niet kent, of van booze bedoelingen zwanger gaat, die hij, om ze des te beter te vermommen een eerwaardig en heilig aanzien geeft.

Het is er intusschen verre af, dat wij zouden beweren, dat er hier te lande geene misbruiken bestonden, of dat er in het geheel geene afwijkingen van de grondwet plaats hadden, evenmin als wij zouden willen staande houden, dat elk artikel der grondwet boven de kritiek verheven is. De grondslag onzer maatschappelijke en burgerlijke regten is een werk van menschen, en heeft het onvolmaakte met alle menschelijke gewrochten gemeen, en wat de misbruiken of de afwijkingen van de grondwet betreft, daartegen mag men ongetwijfeld de stem verheffen; maar even zeker is het ook, dat niet ieder daartoe gerechtigd is, en gewis hij niet, die gewoon is aan den indruk van het oogenblik gehoor te geven, die derhalve *heden* voorstaat wat hij *gisteren* verwierp. Naarmate het onderwijs in verschillende takken van menschelijke kennis is uitgebreid, is ook het heil van kunstenaartjes, wijsgeertjes enz. grooter en grooter ge-

worden. Kunstenaars en wijsgeeren zijn, door alle tijden heen zeldzaam geweest. Zoo lang deze vermeerdering alleen binnen het gebied der kunsten of der wetenschappen plaats had, was het aangebrachte kwaad zoo erg niet: eenige confraters dweepten met de voortbrengseltjes en de stelseltjes der vriendjes; de verstandigen lachten er mede of haalden er de schouders van op, en de kunsten en wetenschappen leden er geen eigenlijk nadeel bij. Maar in de laatste jaren is men veel verder gegaan, en niet alleen zijn er kunstenaartjes en wijsgeertjes in menigte opgestaan; maar de massa kunstregtertjes en staatsmannetjes, is, boven alle denkbeelden, vermeerderd; en nu is er meer mede gemoeid! De eersten verwarren in hunne *echte* kritiek, den mensch en den kunstenaar met elkander, en bedekken hunne venijnvolle uitwerpsels met het schild der naamloosheid; de anderen daarentegen komen niet alleen met hunne namen voor den dag; maar zelfs zij, die het in het schrijven zoo ver niet hebben kunnen brengen om hunnen naam te zetten (dit doet ook niets tot de vaderlandsliefde) vinden altijd een ander om achter het een of ander teeken te schrijven: „dit is de handteekening van ****” Voortreffelijke vaderlanders! uitmuntende wetbeoordeelaars! Bleef nu die dwaasheid binnen vier muren besloten, dan was er niets mede verbeurd; want de eene mensch heeft zijn vermaak in het spelen van eene partij billard, de andere in het spelen van vergaderingetje houden, en: *c'est égal, pourvu qu'on s'amuse!* Maar men wil hetgeen slechts in het hoekje van den haard had moeten blijven, wereldkundig hebben; anders ware de aardigheid er ook af, en nu zijn de gevolgen erger dan die van eene mislukte *carambole!* die gevolgen tasten de dierbaarste aangelegenheden van den staat: de liefde, die dankbare ingezetenen met hunne Regering verbindt, aan; en zie daar omkeeringen geboren worden, sterker dan de overgang van eenen helderen dag in eenen stikdonkeren nacht, sterker dan de staatsmannetjes zelve het zich immer hadden durven voorstellen.

Zulken past het gewis niet, zich als ragters op te werpen. Zulken past het niet te eischen, zoo lang hun elch niets meer is dan het naklappen van eenige weinigen, wier groote gave is: klanken te kunnen voortbrengen, die de menigte voor hechte volzinnen aanhoort. Het is door de ondervinding van jaren gestaafd, dat er tot het leiden der groote menigte, niet meer dan *klanken* noodig zijn.

Wie zich derhalve op den rang van grondwettig burger verheffen wil, doe dit op hechte gronden, dat is: leere eerst kennen, wat hij als zoodanig eischen kan, en eerst dan wage hij het zijne stem te verheffen, wanneer hij bespeurt, dat zijne heiligste aangelegenheden worden aangerand; en dan nog zij die stemverheffing geene hartstogtelijke kreet, die men met regt oproerkreet zou kunnen noemen, maar de vertolking van edele gevoelens van eenen edelen onderdaan, in wiens schatting het miskennen van het regt der ingezetenen, en het verguizen der wetgevende en uitvoerende magten, even verachtelijk zijn.

Kennis, in den waren zin des woords, is de grondslag van bescheidenheid! slechts de half geleerde, de aanvanger slaat verwaand den meestertoon aan; en daaruit volgt, dat men, omgekeerd uit den toon den spreker herkennen kan. Indien, bij de jongste onaangename gebeurtenissen in België, slechts zij gesproken hadden, die het met kennis van zaken konden doen, hoe menige vergadering ware dan doodstil afgeloopen; en indien men geene andere teekenaars had aangenomen, dan zij, die wisten wat zij onderteekenden, hoe klein zou dan het getal der petitionarissen geweest zijn!

„*Onbekend maakt onbemind*” zegt een hollandsch spreekwoord, en het is ten volle op onze grondwettige instellingen toepasselijk. Dat de Nederlander dan den grondslag zijner vrijheid leere kennen, en, het lijdt geen twijfel of hij zal, bij zijne vermeerdering van die kennis, zijne liefde tot zijn land, zijne gehechtheid aan zijnen vorst zien vermeerderen; en wanneer hij tegen afwijkingen (die bij de volmaakste instellingen altijd zullen bestaan) vermeent te moeten spreken, dan zal zijne stem niet door het noorden of door het zuiden alleen worden goedgekeurd; maar van het eene tot het andere einde worden toegejuicht, want zijne uitspraak zal die der waarheid zijn, en deze is voor Zuid en Noord, voor Belg en Bataaf, één.

DE VERKIEZINGEN.

In het aloud Rome geschieden de verkiezingen van Consuls, door middel van sabelslagen: de zonen van cornelia, moeder der Grachen, en de door cicero zoo uitgekreten gemeensman clodius, kochten *Gladiatores* of zwaardvechters, om de keuze hunner begunstigten tot Consuls te besturen, en niet zelden strekte het Forum te Rome tot slagveld, waarop de meerderheid of de behendigheid dier gehuurde of gekochte zwaardvechters, na het verlies van veel bloeds, de verkiezing van de meesters des toenmaals bekenden aardbols bestuurde.

Onze zuidelijke naburen, de Franschen, bezigen bij hunne verkiezingen, middelen, om hunne afgevaardigden te verkiezen, nog vrij wat meer verschillende van bataille, dan het gezag van eenen

Romeinschen Consul van dat van een lid der zevenjarige Kamer verschilt; zij gebruiken namelijk thées, bals, assemblées, concerten en maaltijden, de coquetterie der vrouwen, met één woord, allerhande intrigues, om, ieder in zijne meening, hunne creaturen in de vergadering der afgevaardigden te krijgen. Op dat tijdstip zijn, van den minister af, tot den geringsten adjunct-maire toe, alle ambtenaren, van wat staat, in de weer, om deze verkiezingen naar hunnen zin te besturen; terwijl alle grondeigenaars en aanhangers der anti-ministeriele partij, alles aanwenden, wat in hun vermogen is, om creaturen, die hunne gevoelens aankleven, in de vergadering te stooten.

Onze weatelijke vrienden, de Britten, bezigen, bij dergelijke gelegenheden, vele guineas en kracht van vuistslagen. De bewoners of eigenaars van, en de burgten (*manoirs*), welke, van oudsher, het regt hebben, om een parlaments-lid te benoemen, verkoopen hunne stem aan den meestbiedende, terwijl andere benoemingen tot leden in dat zelfde parlement, welke door het volk moeten geschieden, door middel van vuistslagen plaats hebben. Daar worden namelijk houten theaters, aldaar *huitings* genaamd, in de open lucht opgeslagen, op welke zij, die zich als kandidaten tot het Lidmaatschap in het Lagerhuis aanmelden, zich, met hunne vrienden en voorstanders, begeven en van waar zij *sons*, *aux*, toespreken en vleijen, om stemmen te bekomen. *John*, *son*, juicht, al naar mate hij het in het hoofd krijgt, of al naar mate hem de poot gesmeerd is, den eenen kandidaat toe en smijt den anderen met drek en steenen; de kandidaten en hunne aanhangers geraaken niet zelden zelve handgemeen op die *huitings*, zoo dat het geen groot wonder is, dat een aanstaand parlaments-lid met blaauwe oogen, een gebroken neus en een paar gekneude ribben, naar huis gedragen wordt. Dergelijke tooneelen duren dikwijls dagen lang. Zoo dat men eigenlijk zou kunnen zeggen, dat men, om lid van het Engelsch parlement te worden, veel geld ter zijner beschikking moet hebben, of een *traaf* beter moet zijn.

In ons gezegend vaderland hebben dergelijke schandtooneelen geene plaats. Volgens onze grondwet, zijn de verkiezingen onzer volks vertegenwoordigers aan de provinciale staten opgedragen. De verkiezingen tot leden in dezelve zijn thans afgeloopen, en de vergaderingen tot verkiezing van leden in onze nationale vertegenwoordiging zullen onverwijld worden geopend. Het is dus niet door koffijhuis-praatjes of met het aanranden van een' der oudste onzer ministers, gelijk het in 's Gravenhage uitgegeven wordend blad *de Bijenkorf*, in deszelfs n°. 49 en 50 doet, dat er eenige invloed op de vernieuwing van een derde der leden van de tweede kamer der Staten-Generaal kan worden uitgeoefend. Deze vernieuwing staat alleen aan de provinciale staten. Wij zullen ons derhalve, als getrouwe onderdanen en als hoogachters onzer hoogloffelijke regering, wel wachten, om deze provinciale staten, welke, vooral in de noordelijke provincien, zeer wel weten, welke leden der tweede kamer zij behooren te kiezen of te herkiesen, ons gevoelen op te dringen, en zullen de Zuid-Nederlandsche dagbladen geenszins navolgen, welke, in het verleden jaar, de onbeschaamdheid gehad hebben, om de provinciale staten de benoeming van een lid in de vertegenwoordiging der provincie Limburg, den Baron de *la Vieuville* namelijk, dewelke wij overigens zeer hoogachten, aan te raden. Wij kunnen en vermogen niets meer dan onzen wettigen wensch te kennen te geven, dat de heeren provinciale staten, zoo Noordelijke als Zuidelijke, Vaderland en Oranje gezinde leden zullen kiezen of herkiesen, zoo als den wakkeren *silvius*, en den geachten *van sijtzama*, welke de losbandigheid der drukpers en andere onderwerpen van de honderde reksten, in de laatst afgeloopen onrustige zitting der kamer, zoo nadrukkelijk bestreden hebben, en dat hunne keuze niet moge vallen op de zoodanigen, welke in opgemelde zitting eene andere rol gespeeld hebben, al zouden hunne aangezichten dan ook, uit dien hoofde, in het Zuiden, gelitographiseerd zijn. Wij eindigen met onze lezers eene naamlijst mede te deelen der leden, die in den jare 1829 moesten aftreden.

NOORD-BRABAD: Jonkh. *E. A. J. de J. van Sasse van Isselt*, Mr. *A. G. Verheijen*, (van *de Bosch*), Mr. *A. J. J. H. Verheijen*, (van *Boxmeer*). ZUID-BRABAD: Jonkh. *P. J. de la Vieuville*, de Heer *F. A. Paschal d'Orny*. LIMBURG: Jonkh. *K. M. J. de Brouckere*. GELDERLAND: Baron *O. van Randwyck van Rossum*, Baron *D. L. van Brakell tot den Brakell*. LUIK: De heer *T. A. Loop*, *O. Le Clercq*. OOST-VLAANDER: Jonkh. *J. van Crombrughe*, Graaf *Vilain XIII*, de heer *F. L. Derouck*. WEST-VLAANDER: de heer *F. X. J. de Langhe*, *P. Veranneman*, *F. A. de Meulenaere*. HENEGOUWEN: Baron *F. C. M. H. de Secus*, Baron *H. B. G. de Roisin*, de heer *Ch. le Hon*. HOLLAND: Jonkh. *A. Warin*, Mr. *P. C. Schooneveld*, Jonkh. *H. Backer*, Mr. *J. H. van Reenen*, Jonkh. *G. Beelaerts van Blokland*, Jonkh. *G. Cliford*, Mr. *F. van de Poll*. ZEELAND: Mr. *C. G. Hyleveld*. NAKEN: Dit jaar niemand. (De Baron *G. J. A. de Stassart* treedt eerst in het

jaar 1850 af.) **Antwerpen.** Jonkh. H. F. X. Cogels, de Heer W. P. van Genechten. **Utrecht:** Mr. H. M. van Asch van Wyck. **Vriesland:** Baron W. F. L. Rengers, Baron M. P. D. van Sytama. **Ovambosch:** Jonkh. A. J. B. van Suchtelen tot de Haar. **Groningen:** Jonkh. J. Jarges. **Darmst:** Graaf S. J. van Heyden tot Reinestein. **Luxemburg:** Mr. J. F. Marechal, de Heer F. A. de Pres d'Aye.

NASCHRIJF. Wij ontvangen daar de *Bijenkorf* van donderdag den 25 dezer, hare eerste bladz. en volgende kolommen zijn gevuld met een nader artikel over de verkiezingen en herkiezingen der leden van de Tweede Kamer. Dit zeer uitvoerig en wel bewerkt artikel leert ons, als of wij, en ieder lezer der *Bijenkorf* met ons, dezelve niet wisten, de eigenschappen en pligten eens volksvertegenwoordigers. (*) Wij bewonderen de diepe geleerdheid van de theoretische kennis van den schrijver of de schrijvers der *Bijenkorf* vermeld, maar herhalen het ons hierboven gezegde, dat, op dit oogenblik, deze verkiezingen en herkiezingen, volgens de Grondwet, alleen aan de Provinciale Staten, en aan niemand anders, behooren; dat het artikel van de *Bijenkorf*, hoe kundig bewerkt ook, zoo zelfs, dat wij eerlang een dichtstuk, onder den titel van: *De Brave Volksvertegenwoordiger*, van dezelve verwachten kunnen, uitnemend geschikt zijn kan om, theorie voor de Provinciale Staten te houden; maar dat hij, *die zijn rijker geeft en zijn wijzer leert*....; begrepen mijne heeren van de *Bijenkorf*!

(*) De *Bijenkorf* vergeet echter den voornaamsten plicht eens braven volksvertegenwoordigers op te sommen, die namelijk, van er zich niet met de hand op te stellen tegen, om den Koning en dezelven gemaakte Ministers den last der regering, zoo veel mogelijk, dekkende te maken.

Advertentien. BEKENDMAKING.

De **PROVISIONELE COMMISSIE** van Administratie over de *Mark en Dintel*, ingesteld bij de Konings besluit van den 21 Juli 1828, n° 41.

Geflet op de missive van Hun Ed. Groot Achtb., de Heeren Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant, van den 19 Juni 1829, Lett. R. R.

BRINGT bij deze van de Staten van de contrabuabelen in de kantonen der eerste rigting en der herdigting van de Rivier de *Mark en Dintel*, dat de rekening achtervolgens besluit van de genoomde Heeren Gedeputeerde Staten, van den 14 April 1829, Lett. OO. opgemerkt door den Commissie, belast met de afdeeling van Financiën bij het Bestuur der Provincie Noord-Brabant, voor den voortvulligen **KAREL** en **BUCK**, in hoedanigheid als Penningmeester bij het Hooftdaatschap van de *Mark en Dintel*, voor zoodanigen ontvangt en uitgeeft, als deselve sedert 1^{en} Januarij 1826 tot en met den 28 Juni 1828, zijnde de dag waarop hij zijne function verlaten heeft, heeft gehad en gedaan, ten kantore van den thans fungerenden Secretaris Penningmeester, in de Karmelstraat te Breda, wijk B. n° 188, voor de geïnteresseerden zal ter visie liggen, van den 6 Juli 1829 tot den 6 Augustus daaraanvolgende, en zulks op alle de dagen van de week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 uren, de Dings- en Vrijdagen, mitsgaders de Zon- en Feestdagen alleen uitgezonderd; en dat vervolgens de genoemde rekening op woensdag den 19 van gemelde maand Augustus, des voormiddags te 10 ure, ten Stadhuise te Breda zal worden opgenomen en gesloten.

Herinnert tot dien einde de Besturen, van de in deze betrokken Gemeenten en ieder belanghebbende, aan de bepaling van art. 19 van het Reglement van Bestuur en Administratie voor het Hooftdaatschap van de *Mark en Dintel*, met uitnoodiging van zich dien overeenkomstig te gedragen.

En roept wijders den genoemden Penningmeester, **KAREL** en **BUCK** en dezelven Borgen op, om, des verkiezende, mede op de gestelde dagen, inszake van voors. rekening te nemen en bij het opmaken van aldithen derzelve te assisteren, ten einde daarbij in hunne belangen zoodanig te handelen, als zij zullen te rade worden.

BREDA, den 25 Juni 1829,
De Commissie voorn.,
geord. M. P. D. van Sytama, **DE ROIJ,**
Ter ordonnancie derzelve,
GOVERNEUR.

VERKOOPING
VAN
MEUBILAIRE GOEDEREN.
Op Vrijdag den 3 Juli 1829, aanvangende des voormiddags ten

10 ure, in het gewone Vendhuis, op de Havermarkt te Breda, zullen door de heeren **JACOB VAN NAERSSEN**, Notaris, of **GILBERT VAN DEN ENDE**, Griffier, beide residierende te Breda, ten verzoeken van den heer **F. A. de HAAN**, Ondernemer van Publieke Verkoopingen, worden Verkocht de volgende **MEUBILAIRE GOEDEREN** als:

- Eenige ellen fijn Wit Casimier, Laken, Engelsch Leder, Zilveren Galon, Schakots, eenige dozijnen Zilveren Knoop, een De-gen en andere stukken tot Officiers-Uniform behoorende.

- Verder eenige **MEUBELSTUKKEN**, complete staat-sie-Gordijnen voor 2 ramen, Vrouwen- en Manskleederen, Stoelen, Tafels, Vuurhaarden en andere voorwerpen, welke den dag voor de Verkoop, op de gewone uren, ter genoemde plaatse, kunnen worden gezien.

VERKOOPING.

Mr. **L. BEENS**, Notaris te Breda, als daartoe benoemd bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Brussel, de dato 9 Juli 1828, behoorlijk geregistreerd, zal, te Oudenbosch, op de natenoemene dagen en plaatsen, des namiddags ten 4 ure, vaceren, om aldaar op den voet en ten overstaan als bij de Wet van den 12 Juni 1816, is geregeld, aan den Hoogst- en meestbiedenden, publiek te Veilen en te Verkoopen, de navolgende **VASTE GOEDEREN**, nagelaten door wijlen den Heer **JACOBUS MOLENSCHOT**, als:

- **Eerste Koop.** Een perceel **WEILAND**, onder Oud-Gastel, groot 28 Roeden en 39 Ellen, in huur bij A. van Bekelen, tot 11 November 1831.

- **Tweede Koop.** Een perceel **SCHAARBOSCH**, onder Nieuw-Gastel, achter den Molens, groot 67 Roeden en 41 Ellen; dadelijk te aanvaarden.

- **Derde Koop.** Een perceel **SCHAARBOSCH**, onder Nieuw-Gastel, in den tweeden hoek, aan de Riet, groot een Bunder, 56 Roeden en 70 Ellen; dadelijk te aanvaarden.

- **Vierde Koop.** Een perceel **SCHAARBOSCH**, gelegen als voort, groot een Bunder, 40 Roeden en 80 Ellen; dadelijk te aanvaarden.

- **Vijfde Koop.** Een perceel **ZAAILAND**, in de Buitenloos, onder den Oudenbosch, groot 1 Bunder, 91 Roeden en 60 Ellen; in huur bij G. Buys, tot 11 November 1834.

- **Zesde Koop.** Een perceel **WEILAND**, aan den Schansdijk, onder den Oudenbosch, groot een Bunder, 45 Roeden en 48 Ellen; in huur bij Wijschot, tot 11 November 1835.

- **Sevende Koop.** Een perceel **WEILAND**, op den hoek van het Kaaistraatje, onder den Oudenbosch, groot 1 Bunder, 14 Roeden en 97 Ellen.

- **Achte Koop.** Een perceel **ZAAI- en WEILAND**, in gemeld Kaaistraatje, groot 89 Roeden en 42 Ellen; in huur met den Zevenden Koop, bij A. van den Bosch, tot 11 November 1830.

Onder de Heeren.

- **Negende Koop.** Een perceel **WEILAND**, in St. Martens-Polder, genaamd het *Hoefken*, groot 1 Bunder, 27 Roeden en 74 Ellen.

- **Tiende Koop.** Een perceel **WEILAND**, genaamd en gelegen als voor, groot 2 Bunders, 34 Roeden en 18 Ellen.

- **Elfde Koop.** Een perceel **WEILAND**, genaamd en gelegen als voor, groot een Bunder, 91 Roeden en 60 Ellen; in huur met den Negenden en Tienden Koop, bij de Weduwe A. van Aart, tot 11 November 1831.

- **Twaalfde Koop.** 1°. Een perceel **SCHAARBOSCH**, gelegen als voor, over de Vliet, groot een Bunder, 9 Roeden en 71 Ellen, en

2°. Een perceel uitgedolven **WEILAND**, op het einde van den eersten Balrouw, groot een Bunder, 27 Roeden en 74 Ellen, dadelijk te aanvaarden.

- **Dertiende Koop.** Een perceel **SCHAARBOSCH**, voor de Vliet van St. Martens-Polder, groot 3 Bunders, 48 Roeden en 63 Ellen; dadelijk te aanvaarden.

- **Veertiende Koop.** Een perceel **SCHAARBOSCH**, het tweede van de westzijde van het Hoefken, in St. Martens-Polder, groot 85 Roeden en 16 Ellen; dadelijk te aanvaarden.

- **Vijftiende Koop.** Een perceel **RIETVELD** en **PLOMPERT**, tegen de Hooge Weide, onder de Hoeven, groot een Bunder, 27 Roeden en 75 Ellen; in huur bij Simons tot 11 November 1832.

- **Zestiende Koop.** Een perceel **WEILAND**, op de Willekens, onder Eiten, groot 63 Roeden en 87 Ellen; in huur bij J. Voormans, tot 11 November 1833.

- **Alles** breeder bij gedrukte en geaffigeerde biljetten omschreven. De eerste Zitting zal gehouden worden in de Herberg van **J. van GERT**, te Oudenbosch, op Donderdag den 9 Juli 1829, — en de tweede en laatste Zitting in de Herberg van **E. van ROSENDAAL**, aldaar, op Donderdag den 23 Juli daaraanvolgende.

Nadere onderrigting te bekomen bij den Heer **A. B. VERMEULEN**, te Oudenbosch, en ten kantore van gemelden Notaris.

Te Breda, bij **BROESE & Co.**, Boekdrukkers en Boekverkoopers.